

**Львівський національний університет імені Івана Франка  
Філософський факультет  
Кафедра теорії та історії культури**

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА**

**спецкурсу “Масова культура”**

( для студентів культурологічного відділення філософського факультету)

Уклала: Сінкевич О.Б., кандидат  
філософських наук, доцент кафедри  
теорії та історії культури

Львів – 2007

Спецкурс “Масова культура” адресований студентам, які навчаються за спеціальністю “Культурологія” на філософському факультеті ЛНУ, та корелюється з курсами “Основи культурології. Вступ до спеціальності”, “Історія світової культури”, “Історія української культури”, “Морфологія культури”.

Мета курсу – проаналізувати феномен масової культури, розкрити її сутнісні ознаки, виявити головні етапи формування та специфіку її функціонування у сучасній західній та українській культурі, дослідити її як форму культурного сьогодення, в яке включений і сам дослідник. Масова культура буде розглядатись не лише як набір певних артефактів, культурних продуктів, а й як різноманітні соціокультурні практики, динамічні процеси породження, закріплення та трансляції смислів, які співвідносяться з певними цінностями.

В ході знайомства з предметом курсу планується проведення лекцій, на яких будуть викладатись теоретичні проблеми дослідження масової культури, та семінарських занять, які будуть присвячені обговоренню праць сучасних культурфілософів та культурологів, що представляють різні підходи до вивчення масової культури, а також різного роду продуктів масової культури. Особливе місце у навчальному процесі буде відводиться самостійній роботі студентів – відбору та творчому аналізу артефактів сучасної масової культури.

### СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Лекцій	Семінарів
Тема 1. Соціально-економічні чинники формування масової культури.	2 год.	2 год
Тема 2. Маскульт як феномен масового суспільства.	2 год.	2 год.
Тема 3. Загальна характеристика масової культури.	2 год.	2 год.
Тема 4. Функції маскульту.	2 год.	2 год.
Тема 5. Форми масової культури.	2 год.	2 год.
Тема 6. Масове мистецтво.	2 год.	2 год.
Тема 7. Кітч як форма побутування масової культури.	2 год.	2 год
Тема 8. Маскульт і засоби масової інформації.	2 год.	2 год.

Тема 9. Самовідчуття масової культури початку XXI ст.	2 год.	2 год.
Всього	18 год.	18 год..

## ПРОГРАМА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

### ЛЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Д.Белл про постіндустріальну добу людської історії. Роль науково-технічного прогресу в становленні культури сучасної епохи.

Соціокультурні наслідки індустріалізації: урбанізація, культурна маргіналізація, прискорення темпів життя та відчуття його ефемерності, фрагментація суспільства, девальвація традиційних цінностей.

Глобалізація як чинник становлення масової культури. Культурний імперіалізм та вестернізація як одновимірна глобалізація. Чотири сценарії можливого розвитку процесу глобалізації.

### ЛЕКЦІЯ 2. МАСКУЛЬТ ЯК ФЕНОМЕН МАСОВОГО СУСПІЛЬСТВА

Становлення масового суспільства як передумова формування масової культури. Ідеологічні засади суспільства споживання. Зміни в соціальній стратифікації. Вплив нової техніки комунікацій на становлення маскульту.

Маса як феномен індустріальної та постіндустріальної доби. Аналіз психології маси у працях Г.Лебона та З.Фройда.

Людина маси у праці Х.Ортеги-і-Гасета “Бунт мас”.

### ЛЕКЦІЯ 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Поява терміну *масова культура*.

Маскульт в контексті аналізу типологічних ознак сучасної культури. Маскульт як вияв мозаїчної культури (за книгою А.Моля “Соціодинаміка культури”). Масова культура як культура аудіовізуальна (за концепцією М.Маклюена).

Спосіб виробництва продуктів маскульту. Комерційний характер масової культури. Роль маркетологів у виробництві продуктів маскульту.

Рекламама як спосіб поширення та запровадження продуктів маскульту на споживчий ринок.

Тиражована річ як артефакт маскульту.

Соціально-психологічний механізм трансляції маскульту – маніпуляція, сублимація, проекція.

Мейнстрім масової культури. Етика та філософія прагматизму як основа установок маскульту на досягнення, успіх, володіння матеріальними благами.

Гламур як вияв гедоністичної установки маскульту. Концепція суспільства видовищ та споживання Гі Дебора.

Вплив ідеології ескейпізму на характер масової культури. Кік та екстрем в маскульті.

Моральний релятивізм маскульту та політкоректність як його вияв.

Ідол як сурогат морального ідеалу в маскульті.

#### ЛЕКЦІЯ 4. ФУНКЦІЇ МАСКУЛЬТУ

Масова та елітарна культура. У.Еко про їх взаємодію. Масова культура та буденна свідомість.

Суб'єкт та об'єкт маскульту.

Маскульт як засіб первинної (неспеціалізованої) інкультурації особистості.

Здійснення маскульту функції соціальної стабілізації, адаптації до нової форми соціального життя – масового успільства.

Регулятивна функція масової культури.

Ціннісно-орієнтаційна роль маскульту: підкріплення існуючих ціннісних установок, зняття “конфлікту інтересів”, дослідження межі між дозволеним та забороненим, включення змін у традиційні ціннісні конструкти.

Масова культура як засіб релаксації. Дж. Кавелті про психологічний механізм ескейпістської установки маскульту.

#### ЛЕКЦІЯ 5. ФОРМИ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Індустрія формування іміджу. Видовищна культура та вимоги спеціалізації тіл. Культурні смисли трансформації тіла у спортивних шоу. Боді-арт. Конкурси краси.

Індустрія розваг. Лас-Вегас як символ вічного свята.

Рольова гра. Польові, павільйонні, настольні, словесні рольові ігри. Комп'ютерні ігри та їх різновиди.

Туризм в контексті індустрії розваг.  
Ідеологія та технологія флешмоба.  
Індустрія свідомості маскульту. Поширення радикальних політичних ідей, квазірелігійної інформації, паранаукових гіпотез.

## ЛЕКЦІЯ 6. МАСОВЕ МИСТЕЦТВО

Формульність масового мистецтва в концепції Дж. Кавелті.

Літературний маскульт. Поняття бестселера. Методика створення бестселера. Жанри масової літератури - детектив, трилер, пригодницько-авантурний роман, фентезі, психологічний роман.

Комікс та його різновиди.

Музична попса. Методика розкрутки виконавців. Хіт. Сюжети попсових пісень.

Кіно як “фабрика мрій” та “парк екранних розваг”. “Попкорн” як феномен сучасного розважального кіно.

Театральна арт-акція сучасного маскульту.

## ЛЕКЦІЯ 7. КІТЧ ЯК ФОРМА ПОБУТУВАННЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

Поняття кітчу. Кітч як породження процесів урбанізації та демократизації культури. Етапи історичної еволюції кітчу. Треш як сучасна репрезентація кітчу.

Типові артефакти кітчевого мистецтва, його формальні та змістовні ознаки.

Взаємодія кітчу з класичним мистецтвом: переробка та зведення класичних зразків до більш низького рівня; трансформація морфології класичних художніх творів; імітація класики.

## ЛЕКЦІЯ 8. МАСКУЛЬТ І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Роль засобів масової інформації у формуванні культурного досвіду сучасної людини.

“Жовта преса” та “глянец”. “Сітература” у віртуальному просторі сучасної масової культури. Веб-альманах Ю. Андруховича “Потяг-76”.

Способи репрезентації реальності на ТБ. Новини як “вбивство реальності”. Форма та зміст новин.

Феномен треш-телебачення. ТБ у повсякденному житті. Мова телепошань та способи комунікації з глядачем. “Реальне ТБ”: проблема дійсного та правдоподібного. “Негативне ТБ”: скандали емоції, викриття. Ток-шоу: “така-як-усі людина” на телебаченні.

## ЛЕКЦІЯ 9. САМОВІДЧУТТЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ ХХІ СТ.

Трансформація масової культури в постмодерну добу. “Високолоба низьколобість” та “низьколоба високолобість”.

Сучасні підходи до вивчення масової культури. Масова культура у працях представників “Франкфуртської школи” (М.Хоркхаймер, Т.Адорно). семіотичний підхід до вивчення масової культури (Р.Барт, П.Серіо). Критика сучасної масової культури у працях Ж.Бодрійяра.

## ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

### СЕМІНАР 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ СТАНОВЛЕННЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

#### ПЛАН

1. Соціокультурні наслідки процесу індустріалізації.
2. Науково-технічний прогрес та його вплив на становлення масової культури.
3. Глобалізація як чинник становлення масової культури.

#### ЛІТЕРАТУРА

- Кукаркин А.В. Буржуазная массовая культура. М., 1985.  
Удовик С.Л. Глобализация: семиотические подходы. М., 2002.  
Разлогов К. Феномен массовой культуры// Культура, традиции, образование. Вып.1. М., 1990.  
Разлогов К.Э. и др. Дар или проклятие? Проблемы массовой культуры. М., 1994  
Козловски П. Культура постмодерна. М., 1997.  
Тоффлер А. Футурошок. СПб., 1997.

## ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Новизна як ознака культури постіндустріальної доби. (За Тоффлером).
2. Ефемерність світу сучасної культури. (За Тоффлером)
3. Темп життя в сучасному світі (За Тоффлером).
4. Глобалізація та її вплив на становлення масової культури (за С.Удовиком).

## СЕМІНАР 2. МАСКУЛЬТ ЯК ФЕНОМЕН МАСОВОГО СУСПІЛЬСТВА

### ПЛАН

1. Становлення масового суспільства як передумова формування масової культури.
2. Масове суспільство: визначальні ознаки.
3. Людина маси.

## ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

- “Модульна людина” у праці О.Тоффлера “Футурошок”.
- Людина маси в праці Г.Маркузе “Одновимірна людина”.

## ЛІТЕРАТУРА

- Лебон Г. Психология народов и масс. СПб., 1995. С. 64)
- Фрейд З. Психология мас і аналіз людського Я. К., 2001.
- Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас// Вибрані твори.К., 1994.
- Маркузе Г. Одномерный человек . М., 1994.
- Московичи С. Век толп. Исторический трактат по психологии масс. М., 1998.
- Тоффлер А. Футурошок. СПб., 1997.

## СЕМІНАР 3. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

### ПЛАН

1. Маскульт в контексті аналізу типологічних ознак сучасної культури.
2. Спосіб виробництва продуктів маскульту.
3. Соціально-психологічний механізм трансляції маскульту.

#### 4. Мейнстрім маскульту.

### ТЕМИ НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ ТА РЕФЕРАТІВ

- Концепція суспільства видовищ та споживання Гі Дебора. (Общество спектакля. М., 2000).
- Аналіз сучасної масової культури у праі Ж.Бодрійяра “Прозрачность зла”.( М., 2000).

### ЛІТЕРАТУРА:

Десятерик Д. Мейнстрим//Альтернативная культура. Энциклопедия. Екатеринбург. 2005.

Моль А. Социодинамика культуры. М., 2005. С. 43-46.

Рашкофф Д. Медиавирус. Как поп-культура тайно воздействует на наше сознание. М., 2003.

Дебор Ги. Общество спектакля. М., 2000.

Хорхмайер М., Адорно Т.В. Культуриндустрия. Просвещение как обман масс// Хорхмайер М., Адорно Т.В. Диалектика просвещения. Философские фрагменты. М.:СПб., 1997. С.149-209.

Бодрийяр Ж. Прозрачность зла. М., 2000.

Массовая культура: современные западные исследования/ Пер. с англ. Отв. ред. и предисл. В.В.Зверевой. Послесл. В.А.Подороги. М., 2003.

Вирилио П. Информационная бомба. Стратегия обмана. М., 2002.

### СЕМІНАР 4. ФУНКЦІЇ МАСКУЛЬТУ

#### ПЛАН

1. Маскульт як засіб первинної інкультурації.
2. Здійснення маскульту функції соціальної стабілізації.
3. Регулятивна та ціннісно-орієнтаційна функції маскульту.
4. Релаксаційна функція масової культури.

#### ТЕМИ РЕФЕРАТІВ:

1. Масова культура та буденна свідомість.

2. Ескейпістська спрямованість масової культури.

## ЛІТЕРАТУРА

- Эко У. “Низколобая високолобость, високолобая низколобость”. М., 1987.
- Разлогов К.Э. и др. Дар или проклятие? Проблемы массовой культуры. М., 1994.
- Кавелти Дж. Приключение, тайна и любовная история: формульное повествование как искусство и популярная культура. <http://littera.websib.ru/volsky/text.htm>
- Ерасов В. Социальная культурология. М., 1998.
- Хренов Н.А. Культура в эпоху социального хаоса.

## СЕМІНАР 5. ФОРМИ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ

### ПЛАН

1. Індустрія іміджу у масовій культурі.
2. Індустрія розваг як форма маскульту.
3. Індустрія свідомості: ідеологія і практика.

### ТЕМИ ЕСЕЇВ:

- Боді-арт: історія та сучасні художні ідеї.
- Конкурси краси як вияв маскульту.
- Індустрія свідомості в системі маскульту.
- Ідоли маскульту.
- Кік та екстрім як вияв ескейпістського характеру маскульту.
- Гламур як стиль життя.
- Артефакти масової культури.

## ЛІТЕРАТУРА

- Бодрийяр Ж. Система вещей. М., 1995.
- Золотухина-Аболина Е.В. Философия обыденной жизни: экзистенциальные проблемы. Р.-н.-Д., 1994.
- Лики массовой литературы США. М., 1991.
- Массовая культура: современные западные исследования. М., 2003.

Теплиц К.Т. Все для всех. Массовая культура и современный человек. М., 1996.

Семенов В.Л. Массовая культура в современном мире. СПб., 1992.

Костина А.В. Массовая культура как феномен постиндустриального общества. ?

Хренов Н.А. Культура в эпоху социального хаоса.

Разлогов К. Феномен массовой культуры //Культура. Традиции. Образование. Вып I. – М., 1990.

Разлогов К. и др. Дар или проклятие? Проблемы массовой культуры. – М., 1994.

### СЕМІНАР 6. МАСОВЕ МИСТЕЦТВО

1. Формульність масового мистецтва в концепції Дж. Кавелті.
2. Літературний маскульт.
3. Музична попса як форма масового мистецтва.

#### ТЕМИ ЕСЕЇВ:

Комікс як жанр масового мистецтва.

Трансформація детективного жанру в сучасній літературі.

Музичний хіт: образи, герої, сюжети.

#### ЛІТЕРАТУРА:

Ортега-і-Гасет. Дегуманізація мистецтва//Вибрані твори. К., 1994.

Уорнер У. Живые и мертвые. М.-СПб., 2000.

Кавелти Дж. Изучение литературных формул//Новое литературное обозрение. 1996. №22.

Бочарова О. Формула женского счастья. Заметки о любовном романе// Новое литературное обозрение. 1996. №22.

Смирнов И.П. Порождение интертекста. СПб., 1995.

Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. М., 1996.

### СЕМІНАР 7. ФОРМИ МАСОВОГО МИСТЕЦТВА (продовження)

1. Кіно в системі масової культури.
2. Театр та маскульт.
3. Кітч як форма побутування масового мистецтва.

## ТЕМИ ЕСЕЇВ

Міф супермена в масовому кіно.

Кіно як “фабрика мрій”.

Театральна арт-акція сучасного маскульту

## ЛІТЕРАТУРА

Ортега-і-Гасет. Дегуманізація мистецтва//Вибрані твори. К., 1994.

Уорнер У. Живые и мертвые. М.-СПб., 2000.

Кавелти Дж. Изучение литературных формул//Новое литературное обозрение. 1996. №22.

Бочарова О. Формула женского счастья. Заметки о любовном романе// Новое литературное обозрение. 1996. №22.

Смирнов И.П. Порождение интертекста. СПб., 1995.

Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. М., 1996.





СЕМІНАР 8. Роль засобів масової інформації у формуванні культурного досвіду сучасної людини.

1. “Жовта преса” та “глянец”.
2. Способи репрезентації реальності на ТБ.
3. Феномен треш-телебачення.

ТЕМИ ЕСЕЇВ:

- Репрезентація реальності в інформаційних програмах ТБ.
- Цінності та смисли “реального” та “негативного” ТБ.
- Способи комунікації ТБ з глядачем ток-шоу.
- Програма на тиждень: художньо-розважальні передачі на ТБ.
- “Сітература” у віртуальному просторі сучасної масової культури. (Веб-альманах Ю. Андруховича “Потяг-76”).

ЛІТЕРАТУРА:

Назаров М.М. Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований. М., 2000.

Гриндстафф Л. “Реальное телевидение” и политика социального контроля//Массовая культура: современные западные исследования. М., 2003.

Рашкофф Д. Медиавирус. Как поп-культура тайно воздействует на ваше сознание. М., 2003.

Зверева В.В. Репрезентация и реальность//Отечественные записки. 2003. №4.

Лакан Ж. Телевидение. М., 2000.

Бодрийяр Ж. Система вещей. М., 1995..

Бодрийяр Ж. Прозрачность зла. М., 2000.

Бурдые П. О телевидении и журналистике. М., 2002.

Ваганов А.Г. Краткая феноменология Всемирной паутины// Общество кризиса: от Гутенберга до Интернета. М., 2000.

СЕМІНАР 9. ТРАНСФОРМАЦІЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ В ПОСТМОДЕРНУ ДОБУ

ПЛАН

1. Масова та елітарна культура: проблема взаємодії.
2. Масова культура у працях представників “Франкфуртської школи” (М. Хоркхаймер, Т. Адорно).
3. Семіотичний підхід до вивчення масової культури (Р. Барт, П. Серіо).

#### 4. Критика сучасної масової культури у працях Ж.Бодрийяра.

#### ЛІТЕРАТУРА

- Бодрийяр Ж. Система вещей. М., 1995.  
Хоркхаймер М., Адорно Т. Диалектика просвещения. Философские фрагменты. М.-СПб., 1997.  
Барт Р. Мифологии. М., 1996.  
Серио П. как читают тексты во Франции//Квадратура смысла. Французская школа анализа дискурса. М., 1999.  
Эко У. “Низколобая высоколобость, високолобая низколобость”. М., 1987.

#### ЛІТЕРАТУРА

- Абдеев Р.Ф. Философия информационной цивилизации. М., 1994.  
Барт Р. Мифологии. М.1996.  
Барт Р. Система моды. Статьи по семиотике культуры. М., 2003.  
Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. М., 1996.  
Бодрийяр Ж. Система вещей. М., 1995.  
Бурдые П. О телевидении и журналистике. М., 2002.  
Ваганов А.Г. Краткая феноменология Всемирной паутины// Общество кризиса: от Гутенберга до Интернета. М., 2000.  
Дебор Ги. Общество спектакля. М., 2000.  
Золотухина-Аболина Е.В. Философия обыденной жизни: экзистенциальные проблемы. Р.-н.-Д., 1994.  
Лики массовой литературы США. М., 1991.  
Маркузе Г. Одномерный человек: Исследование идеологии развитого индустриального общества. М., 1994.  
Массовая культура: современные западные исследования. М.,2003.  
Московичи С. Век толп. Исторический трактат по психологии масс. М., 1998.  
Назаров Н.Н. Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований. М., 2000.  
Рашкофф Д. Медиавирус. Как поп-культура тайно воздействует на ваше сознание. М., 2003.  
Теплиц К.Т. Все для всех. Массовая культура и современный человек. М., 1996.  
Семенов В.Л. Массовая культура в современном мире. СПб., 1992.  
Моль А. Социодинамика культуры. М., 2005.

Костина А.В. Массовая культура как феномен постиндустриального общества. ?

Хренов Н.А. Культура в эпоху социального хаоса.

Разлогов К. Феномен массовой культуры //Культура. Традиции. Образование. Вып I. – М., 1990.

Разлогов К. и др. Дар или проклятие? Проблемы массовой культуры. – М., 1994.

Назаров М.М. Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований. М., 2000.

Гриндстафф Л. “Реальное телевидение” и политика социального контроля//Массовая культура: современные западные исследования. М., 2003.

Рашкофф Д. Медиавирус. Как поп-культура тайно воздействует на ваше сознание. М., 2003.

Зверева В.В. Репрезентация и реальность//Отечественные записки. 2003. №4.

## КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО КУРСУ

## КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО СПЕЦКУРСУ

1. Соціокультурні наслідки процесу індустріалізації.
2. Науково-технічний прогрес та його вплив на становлення масової культури.
3. Глобалізація як чинник становлення масової культури.
4. Становлення масового суспільства як передумова становлення масової культури.
5. Ідеологічні засади суспільства споживання та їхній вплив на ідеологію маскульту.
6. Маса як феномен індустріальної та постіндустріальної доби.
7. Людина маси у праці Х.Ортеги-і-Гасета “Бунт мас”.
8. Маскульт як вияв “мозаїчної культури”.
9. Масова культура як культура аудіовізуальна.
10. Комерційний характер масової культури.
11. Реклама як рушійна сила маскульту.
12. Тиражування як засіб продукування артефактів маскульту.
13. Специфіка артефактів масової культури.
14. Соціально-психологічний механізм трансляції масової культури (маніпуляція, сулімація, проекція).
15. Мейнстрім маскульту.
16. Гламур як вияв гедоністичної установки масової культури.
17. Вплив ідеології ескейпізму на характер масової культури.
18. Ідол як сурогат морального ідеалу в маскультурі.
19. Моральний релятивізм маскульту.
20. Соціальні функції масової культури.
21. Роль масової культури як засобу соціальної стабілізації та адаптації.
22. Регулятивна функція маскульту.
23. Ціннісно-орієнтаційна роль масової культури.
24. Масова культура як засіб релаксації.
25. Індустрія формування іміджу в маскультурі.
26. Індустрія розваг як форма маскульту.
27. Туризм в індустрії розваг маскульту.
28. Індустрія свідомості як складова маскульту.
29. Формульність масового мистецтва в концепції Дж.Кавелті.
30. Літературний маскульт.
31. Жанри масової літератури.
32. Музичний маскульт.
33. Музичний хіт: образи, теми, сюжети.
34. Театр в добу маскульту.

35. Кіно як “фабрика мрій” маскульту.
36. Кітч як форма побутування масової культури.
37. Кітч та класичне мистецтво: специфіка взаємодії.
38. “Жовта преса” та “глянец” в сучасній масовій культурі.
39. Феномен треш-ТБ.
40. Способи репрезентації реальності та ТБ.
41. “Сітература” у віртуальному просторі масової культури.
42. Трансформація масової культури в постіндустріальну добу.
43. Масова культура в дослідженнях представників Франкфуртської школи.
44. Семіотичний підхід до вивчення масової культури.
45. Аналіз масової культури у працях Ж. Бодрійяра.

## ТЕМИ ЕСЕЇВ ЗІ СПЕЦКУРСУ “МАСОВА КУЛЬТУРА”

1. Чи несе в собі небезпеку “мідкульт”?
2. Як маскульт взаємодіє з “високою культурою”?
3. Чи можна вважати маскульт сучасним варіантом “народної культури”?
4. Яка людина є “базовою особистістю” маскульту?
5. Чи є правомірною постановка питання про масову культуру як про “дар” або “прокляття”?
6. Як масова культура формує імідж сучасної людини?
7. Що пропонує сучасній людині індустрія розваг масової культури?
8. Якою постає масова культура у творах сучасної літератури (Ч.Паланіка, Д.Коупленда та інш.)
9. “Перемикаючи канали”. Як програма телепередач відображає найбільш характерні риси масової культури?
10. У чому полягає причина популярності “глянцевих” видань?
11. Кого можна вважати “ідолами” маскульту?
12. У чому полягає привабливість телевізійних ток-шоу?
13. Яку “стратегію бажань” формує реклама?
14. Як масова культура маніпулює свідомістю?
15. Як маскульт відзеркалює процес глобалізації?
16. Чи існує український варіант маскульту?
17. Хто є найтиповішою зіркою масового мистецтва?
18. Який образ дійсності представляють глядацькій аудиторії теленовини?
19. Чи можна назвати “чтивом” твори літературного маскульту?
20. Чи заслуговує кіно-варіант сучасного маскульту на визначення “фабрика мрій”?

